

Veilig Sportklimaat

Een veilig sportklimaat zorgt ervoor dat (jeugd)leden zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen de vereniging. Wanneer een vereniging met en voor minderjarigen of mensen met een beperking werkt, wordt geadviseerd om actief in te zetten op deze sociale veiligheid. Zo kan de vereniging gaan werken met VOG's, een gedragscode en een aannamebeleid voor vrijwilligers.

Verklaring Omtrent Gedrag

Een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring van het ministerie van Veiligheid en Justitie waaruit blijkt dat het gedrag uit het verleden van een persoon geen bezwaar oplevert voor het gevraagde doel, bijvoorbeeld het verkrijgen van een nieuwe baan of het werken met minderjarigen bij een sportvereniging. Een Verklaring Omtrent het Gedrag staat ook wel bekend als bewijs van goed gedrag.

Waarom is een VOG belangrijk?

Het is belangrijk dat iedereen, en met name minderjarigen en kwetsbare groepen, in een veilige omgeving kunnen sporten. Als sportvereniging, maar ook als sportbond, is het een plicht om maatregelen te nemen die Seksuele Intimidatie kunnen voorkomen. De VOG is één van de mogelijke maatregelen. Het verplicht stellen van een VOG geeft meer zekerheid over het verleden van bijvoorbeeld (nieuwe) trainers, leiders of verzorgers. En het vermindert de kans dat personen, die eerder in de fout zijn gegaan met kinderen, een functie bij de sportvereniging kunnen uitoefenen. Door als vereniging of bond een VOG te verlangen van iedereen die in zijn of haar functie in aanraking komt met kinderen of kwetsbare groepen, laat je zien dat je de veiligheid van je leden serieus neemt. Naast de VOG zijn er ook andere maatregelen die genomen kunnen worden om de kans op bijvoorbeeld seksuele intimidatie te verkleinen.

Gedragscode

De gedragscode is een formeel document waarin beschreven staat hoe vrijwilligers dienen om te gaan met minderjarigen of mensen met een beperking. Met een gedragscode maak je duidelijk wat gewenst gedrag is. De door de vereniging vastgesteld gedragscode maakt onderdeel uit van de vrijwilligersovereenkomst en de VOG wordt specifiek benoemd als voorwaarde in de vrijwilligersovereenkomst.

Draagvlak creëren bij de doelgroep

De doelgroep waar de VOG voor wordt aangevraagd wordt meegenomen in het proces waarom het zo belangrijk is dat de club dit gaat doen. Op die manier wordt draagvlak en bewustwording gecreëerd bij de doelgroep. Een hoop onrust kan worden weggenomen (krijg ik mijn VOG wel als ik een keer boete voor te hard rijden heb gekregen?) door voldoende uitleg te geven. Dat het juist ook ter bescherming van de vrijwilliger-trainer zelf is en een signaal is naar (nieuwe) leden toe. Het kan namelijk best zijn dat trainers die al jaren training geven, het vreemd vinden dat ze ineens een VOG moeten aanvragen.

Aannamebeleid vrijwilligers

Het is voor een vereniging nuttig beleid te ontwikkelen voor de aanname van nieuwe vrijwilligers. Eenvoudigweg omdat het verstandig is te weten wie je in huis haalt. Dit is zeker het geval wanneer de vrijwilliger aan de slag gaat met jeugdleden of mensen met een beperking.

Heeft de persoon bijvoorbeeld voldoende kennis en kunde om te werken met de betreffende doelgroep? Is hij bereid de visie van de club te volgen op het vlak van een 'Veilig Sportklimaat'? Is hij ook bereid zich verder te ontwikkelen als dat nodig is? Heeft de beoogde vrijwilliger in het verleden iets gedaan waar je als vereniging niet mee wil worden geassocieerd? Kan hij een risico vormen voor je leden?

Wij kennen de volgende vier belangrijke stappen voor een goed aannamebeleid

1. Stel een functieprofiel op. Zo weet je precies welk type persoon je zoekt en welke vaardigheden hij moet bezitten.
2. Voer een sollicitatiegesprek. Maak uitgebreid kennis met de kandidaat, stel veel open vragen over waarom hij zich kandidaat stelt voor de betreffende functie. Ga tijdens een gesprek op je (onderbuik)gevoel af. Als het wenselijk is, vraag je de kandidaat om een referentie van de vorige vrijwilligersorganisatie waar hij heeft gewerkt. [Download hier een voorbeeld gespreksformulier.](#)
3. Bespreek de gedragsregels/omgangsregels van de vereniging en ook de gedragscode en laat deze ondertekenen wanneer besloten wordt een samenwerking aan te gaan.
4. Verzoek de potentiële vrijwilliger een [Verklaring Omtrent het Gedrag](#) te overleggen. Een Verklaring Omtrent het Gedrag is [hier](#) gratis aan te vragen.

Vervolgens blijven we natuurlijk in gesprek

Ná de aanname blijf je in contact met de vrijwilliger. Voer evaluatiegesprekken met elkaar. Zo blijf je op de hoogte van het functioneren van de vrijwilliger. Gebruik deze momenten ook om de vrijwilliger te bedanken voor zijn inzet en om bij te sturen als dat nodig is. Stopt een samenwerking? Dan kan een exitgesprek beide partijen duidelijkheid geven. Je kunt leermomenten uit dit gesprek gebruiken om het vrijwilligersbeleid van de club aan te scherpen.

De onderstaande Gedragscode voor de vrijwilliger-trainer is bij IJs- en Skeelerclub Lindenoord van toepassing.

DE TRAINER, COACH OF BEGELEIDER

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING. Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houd je aan de veiligheidsnormen, en -eisen.

KENT EN HANDELT NAAR DE REGELS EN RICHTLIJNEN. Zorg dat je op de hoogte bent van de regels en richtlijnen én pas ze ook toe. Stel ook je sporters in staat om er meer over te weten te komen. Bijvoorbeeld door ze mee te nemen naar voorlichtingsbijeenkomsten over doping, matchfixing of seksuele intimidatie. Meng je niet oneigenlijk in dopingcontroleprocedures of -onderzoeken.

IS ZORGVULDIG EN OPRECHT BIJ HET VERMELDEN VAN ERVARING EN FUNCTIES. Vermeld alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider.

IS ZICH BEWUST VAN MACHTSONGELIJKHEID EN (SOMS OOK) AFHANKELIJKHEID EN MISBRUIKT ZIJN POSITIE NIET. Gebruik de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthoud je van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, en aanrakingen en seksueel misbruik. Alle seksuele handelingen, - contacten en - relaties met minderjarigen zijn onder geen beding geoorloofd.

RESPECTEERT HET PRIVELEVEN VAN DE SPORTER. Dring niet verder in het privéleven van sporters in dan noodzakelijk is. Ga met respect om met de sporter en met ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals de kleedkamer, de douche of hotelkamer.

TAST NIEMAND IN ZIJN WAARDE AAN: Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

IS EEN VOORBEELD VOOR ANDEREN EN ONTHOUDT ZICH VAN GEDRAGINGEN EN UITLATINGEN WAARDOOR DE SPORT IN DISKREDIET WORDT GEBRACHT. Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende, en/ of beledigende opmerkingen.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Word je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.

BIEDT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN. Zie toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

IS OPEN EN ALERT OP WAARSCHUWINGSSIGNALLEN. Wees waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om signalen door te geven aan het bestuur, de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het vertrouwenspunt sport.

IS VOORZICHTIG: Stel nooit informatie beschikbaar, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Wed niet op de sport waar jij bij betrokken bent.

DRINKT TIJDENS HET COACHEN VAN JEUGDTEAMS GEEN ALCOHOL EN MAAKT EEN AFSpraak MET JEUGDTEAMS DAT ER GEEN ALCOHOL WORDT GEDRONKEN.

En dan gebeurt er toch iets

Wat kun je doen bij grensoverschrijdend gedrag

Wanneer je te maken krijgt met grensoverschrijdend gedrag is dat een teken dat de (sport)omgeving niet veilig meer is. Het kan veel emoties en vragen oproepen, ook als je er niet zelf het slachtoffer van bent, maar het ziet gebeuren. Blijf er niet mee rondlopen! Signaleer het en praat erover met iemand in wie je vertrouwen hebt. Direct signaleren en het in de openbaarheid brengen van grensoverschrijdend gedrag kan herhaling of het verergeren van de situatie voorkomen.

Als je zelf te maken hebt (gehad) met grensoverschrijdend gedrag op je sportvereniging is het allereerst belangrijk dat je er niet alleen mee blijft rondlopen. Erover praten is vaak moeilijk. Bekijk hoe je kunt zorgen dat het gedrag niet meer plaatsvindt. Kun je zelf aan de pleger duidelijk maken dat je niet van zijn gedrag of opmerkingen gediend bent? Of kun je er met iemand over praten met iemand die je vertrouwt. Ga na of er een Vertrouwenscontactpersoon beschikbaar is in je sportvereniging om je verhaal kwijt te kunnen. Een vriend of vriendin, teamgenoot of iemand anders in de vereniging. Probeer samen op een rijtje te krijgen wat er gebeurt en wat je zou kunnen doen om de situatie te doorbreken.

Als je liever met een onbekende wilt praten, kun je contact opnemen met het Vertrouwenspunt Sport van NOC*NSF of de Vertrouwenscontactpersoon van de sportbond KNSB. Je kunt daar je verhaal kwijt en je krijgt er deskundig advies. Als je wilt, krijg je ondersteuning van een van de vertrouwenspersonen of adviseurs van NOC*NSF. Zij zijn onafhankelijk, kennen de sportwereld en zijn opgeleid om vertrouwenswerk in de sport te doen. Ze helpen je om de juiste stappen te zetten. (De begeleiding is uiteraard kosteloos).

Wanneer de vereniging geconfronteerd wordt met grensoverschrijdend gedrag dan zoeken we contact met de Vertrouwenscontactpersoon van de eigen sportbond KNSB óf het Vertrouwenspunt Sport voor advies. Er zijn speciale verenigingsadviseurs, die kunnen adviseren wat wel en wat niet te doen.

Het Vertrouwenspunt Sport is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 20.00 uur. Het nummer is 0900 - 202 55 90 (€ 0,10 per minuut).

E-mail: Vertrouwenspuntsport@nocnsf.nl. Voor alle informatie zie www.nocnsf.nl/vertrouwenspuntsport.

De vertrouwenspersoon van het Gewest Fryslân is **mevrouw Corneel van Hulten** en zij is bereid om ook voor IJs- en Skeelerclub Lindenoord de vertrouwenspersoon te zijn.

Corneel: “Als vertrouwenspersoon kan ik met je meedenken en je adviseren hoe je ongewenst gedrag bespreekbaar kunt maken. Een vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht en kan de plegers alleen na jouw toestemming op hun gedrag aanspreken of de leidinggevendenden op de hoogte stellen. Ik hoop van harte een luisterend oor te kunnen bieden mochten zich er problemen voordoen die je graag in vertrouwen wilt bespreken. Ik ben per telefoon en per e-mail bereikbaar.

Mobiel: 06-30619021

Email: corneel@vanhulten.nl